

מסורת הש"ס

(א) מור סא, (ב) ספרי
 פ' ראה פסוקא פ' ראה,
 (ג) "ובמיתת הארון" ליתא
 כפרי, וס' חילת ונגרשן
 כסף, ועין רש"י, (ד) לעיל
 ד; (ה) "מסות ב: ע"ש",
 (ו) מיתלת פ' משפטים
 פרשה יג, (ז) [תקנן כ:];
 (ח) [נכתי" טופ: חילתא],
 (ט) כתובות מת, פד, ב"ק
 פו: כבורות נז: סנהדרין
 עה, יבמות קא, ב"ב
 ק; (י) מיתלת פרשת
 משפטים פרשה ג תקנן
 מה, (יב) [נדפס: וחסילן],
 (יג) [נכסא: והסבור],
 (יד) [נדפס: היולת],
 (טו) [נדפס: קדושה],
 (טז) [שק' לע"פ: ע] [ב"ב
 סט:]; (יז) [י"ל רוח חממים
 נוחה היינו שלא שלם
 רעה תחת טובה יו"],
 (יח) [וע"ע חוס' ב"ב קמט,
 ד"ה מגמרת, (ק) [נדפס: ימכר],
 (ר) [ע"ה"ה חילת
 נדפס: וגם לא טופס
 ע"פ הש"ל, ונדפס: כתוב
 גנליון י"ל, נרמקתה עלה
 דלא והשאל],

הגהות הגר"א

[א] גמ' גיבו אלף ושהו
 ח' מאות נמכרו וחזרו
 ונמכר, ב"ב ג' הרמזים
 ואינו חוזר ונמכר וכו'
 נמכרם ויהי גירסא
 נוסה מאל:

מוסף תוספות

א. ויתרין ר"ת דהתם כיון
 שפשה לו העברים חסד
 שיהיה לו ישיעה עמו חסד
 ויתן לבניו אבל כאן שלא
 עשה
 כשהפדים אצלו אין
 צורך להחזיר לבניו, טוס'
 ב"ב קמט, ד"ה מגמרי,
 ב. דיוק בדמיון דליכא
 שיעבורא יש לו להחזיר
 כל שכן בפקדון שהוא
 בעין ואין שליחות יד בו
 שראוי להחזירו, רמב"ם,
 אדרבא טפי מסתברא
 דבפקדון דברשותיה
 דמריה יתא יחזיר, שיה
 לא נודע למי, ג. [אבל]
 כשהורו ולידתו שיה
 בקדושה אחרין דרוח
 חממים נוחה היינו דלא
 אחי למחלף בישראל
 גמור ולומר דיש לו חיים,
 טוס' ה"ל"ס, ד. אפי' גב
 הכל מאיש אחד והעמידי
 בדין בפעם אחת על כולן,
 שס, ה. בדגניבתו משמע
 חזרה גניבה ולא שתי
 גניבות מרלא כתיב
 בגניבותיו, טוס' ה"ל"ס,
 א. ויתרין ר"ת דהתם כיון
 שפשה לו העברים חסד
 שיהיה לו ישיעה עמו חסד
 ויתן לבניו אבל כאן שלא
 עשה
 כשהפדים אצלו אין
 צורך להחזיר לבניו, טוס'
 ב"ב קמט, ד"ה מגמרי,
 ב. דיוק בדמיון דליכא
 שיעבורא יש לו להחזיר
 כל שכן בפקדון שהוא
 בעין ואין שליחות יד בו
 שראוי להחזירו, רמב"ם,
 אדרבא טפי מסתברא
 דבפקדון דברשותיה
 דמריה יתא יחזיר, שיה
 לא נודע למי, ג. [אבל]
 כשהורו ולידתו שיה
 בקדושה אחרין דרוח
 חממים נוחה היינו דלא
 אחי למחלף בישראל
 גמור ולומר דיש לו חיים,
 טוס' ה"ל"ס, ד. אפי' גב
 הכל מאיש אחד והעמידי
 בדין בפעם אחת על כולן,
 שס, ה. בדגניבתו משמע
 חזרה גניבה ולא שתי
 גניבות מרלא כתיב
 בגניבותיו, טוס' ה"ל"ס,

ולידתו בקדושה. היכא דלידתו של בן בקדושה מיתלף בישראל גמור:
 מ"ט לא אמר כדכא. דיליף לה מושבז עם קוהו: משא"כ באלה
 העצרים. לקמיה בעי לה: ואינה נמכרת ושניה. לקמי' יליף ליה:
 בעל כרחו. לקמיה מפרש ליה: יסירה עליו אמה העצרים. אלמלא

כל הך איתנהו זה: כגון שיערה.
 ותו לא נפקא בטי אלף בגט:
 הילכא. הלכות אמה העצריה ואם
 ראתה לנאח בא' מאלו בלא גט תלא
 קמ"ל: ולא צפילו. אם יש לו לשלם
 את הקרן ואין לו ממנה לשלם הכפל
 אינו נמכר: בזמנו. אם העיד בחזירו
 שגנב והחם ואין לו צמא לשלם אינו
 נמכר: בגניבתו כיון שגנב פסע
 אמה שוב אינו נמכר. קס"ד ונמכר
 בגניבתו משמע ליה ונמכר פעם אחת
 ולא שתי מכירות: כאן בגניבה אחת
 כאן בשתי גניבות. בגניבה אחת פעם
 אחת דלא אינו שוב כל גניבתו אינו
 נמכר בשביל חליה ולכשיאמר ימכר
 משום חליה והאי דקמתי ונמכר ושנה
 בשתי גניבות א' אפילו לא עמד בדיון עד
 שגנב שמיים ואינו שוב אלף דמי
 האחת נמכר וחזר ונמכר דכל חדא
 וחדא קרינן ביה ונמכר בגניבתו: טווא
 משמע. אם עמד על שתייהן דיון א'
 כולן קרינן ביה בגניבתו כדכתיב
 (וינה ד) וזהמה רבה וגו' והדגה אשר
 ביאור (שמות ו): אלא כאן באלס
 אמה. שעמד בדיון דלא אחת אינו
 נמכר ושנה אפילו בגניבות הרבה
 דהוא דומיא דלחת ו' הכתוב הוליה
 בלשון יחיד אלא צני בני אלס
 שמעמידים אותו שתי פעמים דיון
 נמכר בשביל כל אחת ואחת והוא
 הדיון אלס גנב ועמד דיון ונמכר וחזר
 וגנב משאל חפשי חוזר ונמכר: ה"ג
 ס"ר גניבו אלף וסוה ה' מאות נמכר
 וחוזר ונמכר גניבו ה' מאות וסוה
 אלף אינו נמכר כלל: כנגד ממכרו.
 לא פחות ולא יותר: בלא ונכוה ר"א
 לרנן. יש לו פתחון פה ונלחון
 במחלוקת זה: ולא חלי. כי השתא
 שסוה שר עבדות שש שנים פי שנים
 בגניבתו ואין עליו לעבוד אלף חליין:
 מאי ניהו. ה"ד בעל כרחו דעצריה
 טפי מעבד אי למימרא דאי לית ליה
 גירעונה כחצין ליה שטרע על דמיה
 ותתנס לו כשתשיג ידה מנא לן הא
 איהו נקיט מרגימא גופה המשועבד
 לו ואין יחצין ליה חספא: צע"כ
 דאב. אם יש לו כופין אותו ופודה
 אותו: ומני. הא דקמתי אינה נמכרת
 ושנית: מוכר אלס נסו לאישות
 וסונה. קיבל זה קידושין ונתארמלה
 או נתגרשה מן האירוסין חוזר
 ומקדשה לאחר וכסף קדושה שלו
 אם לא נגרה: לשפחות וסונה. מכרה
 ואלא צש או ביובל או צמיתת
 הארון ועודה קטנה חוזר ומוכרה אלס
 א' יולאה בסומין לא דאפילו לא מכרה
 מעולם והביאה סימין אינו מוכרה
 כדתינא במסכת ערכין (דף טז): יכול
 ימכור אלס את בתו כשהיא נערה
 אמרת ומה מוכרה כבר יולאה עכשיו

שאינה מוכרה אינו דין שלא תמכר: לאישות אחר שפחות. מוכרה
 צבלת קידושין אחר שמכרה לשפחות ויתא וזורה אליו: אלס [לא] לשפחות
 אחר אשוח. קיבל א' קדושין וזורה אליו שנתארמלה אין חוזר ומוכרה
 לשפחות ולקמיה ילפי' לה: וצפולאה דהני טפא. כלומר שמיפלגי טפא
 ור"ש דדרשה דהאי קרא דלפני ביה ר"א ור"ע: א' דבדרי ר"ע גרסינן
 כיון

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ית.

באן שהורו שלא בקדושה ולידתו בקדושה. פי' בקונטרס או רוח
 חממים נוחה היינו ומימה דצפרק מי שמת (ב"ב קמט). גבי
 עובדא דאסור גיורא ה"ל תליסר אלפי זוזי כי רבא פי' צפקדון כי
 קא שכז קאמר רבא היכי ליקניהו רב מרי להנהו זוזי וכו' משמע דרבא

לא ראה לשלם לרב מרי צר רחל אלף
 היה רואה לרבות צון והשתא וכו' אלף
 היה רואה שמהל רוח חממים נוחה
 היינו שהרי רב מרי צר רחל הורמו
 שלא בקדושה ולידתו בקדושה הוה
 ואומר ר"ת דלגבי הלואה שנושה לו
 טובה א' אין רוח חממים נוחה היינו
 שמשלם רעה תחת טובה אלף התם
 פקדון הוא ואדרבה בלא טרח לשומרם
 ואין נראה לר"י לחלוק כלל בין מלוה
 לפקדון א' אלף נראה לר"י לפרש הורמו
 שלא בקדושה ולידתו בקדושה אין
 רוח חממים נוחה היינו לפי שהוא
 קרוב להיות כישראל ואמי לאחלופי
 ולשויה ישראל גמור ואם יצא אשת
 אחיו יאמר שאלנה זקוקה עוד לאחי
 שהיה הורמו ולידתם בקדושה ג'
 באן בגניבה אחת כאן בשתי
 גניבות. פי' בקונטרס בלא
 אינו חוזר ונמכר וה"ק ונמכר פעם
 א' בגניבה אחת ולא פעמיים בגניבה
 אחת אלא נמכר הוא שתי פעמים
 בשתי גניבות ואפילו לא עמד בדיון
 עד שגנב שתייהן ואינו שוב אלף דמי
 אחת נמכר וחזר ונמכר דכל חדא
 וחדא קרינן ביה בגניבתו ופרין
 בגניבתו טובא משמע אם עמד על
 שתייהן דיון כולו קרינן בגניבתו
 כדכתיב וזהמה רבה והדגה אשר
 ביאור וספ"ה חזר ונמכר הוא דליכא
 אלף כאן באלס אחד שעמד דיון
 צבת אחת אפילו בגניבות הרבה אינו
 נמכר ושנה דחלי גניבה היא אלף צ'
 בני אלס שמעמידין אותו דיון שתי
 פעמים נמכר בשביל כל אחת ואחת
 וה"ה אם גנב ועמד דיון ונמכר וחזר
 וגנב משאל חפשי חוזר ונמכר עכ"ל
 וקשה מה שפירש בגניבה אחת אינו
 חוזר ונמכר דהא לא איתא לא כדכתיב
 ולא כר"א דהא צפקדון קאמר ט"ר
 היה גניבו אלף וסוה ה' מאות נמכר
 וחוזר ונמכר וכו"א נמי לא אמי דליהו
 קאמר אם היה גניבו כנגד ממכרו
 נמכר ואם לאו אינו נמכר כלל משמע
 אפילו פעם אחת אינו נמכר לכך
 פרי' כאן בגניבה אחת נמכר וחוזר
 ונמכר עד שישלם כל הגניבה דנמכר
 בגניבתו משמע שנמכר כמה פעמים
 עד שישלם כל גניבתו אלא בשתי
 גניבות לא ימכר אלף פעם אחת
 ופרין בגניבתו טובא משמע היכא
 דגנב וחזר וגנב לאותו אלס עכ"ל
 מיקרי שפיר בגניבתו אימא דנמכר
 עד שישלם הכל ומשני באלס אחד
 דגנב וחזר וגנב לאותו אלס עכ"ל
 א' נמכר עד שישלם כל הגניבות
 דהיינו שפיר בגניבתו אלא בשני בני
 אלס אינו נמכר ושנה:
 אמר אבי בעל בורחיה דאב.
 פירש בקונטרס אם יש לו

כופין אותו ופודה אותו וק"ל להר"מ א"כ מאי קאמר צפקדון
 ה"ז דאילו ומוצין לה ומה תועלת צמיתתו מאחר דנכוח אותו
 לפדותה וסמא' לומר דנכוח צני המשפחה לפדותה צע"כ
 דאז משום דלא ניחא ליה לאכז שחמור לצמיתו ויהא פירקתו
 לאכז עליה והשתא ניחא שפיר דהדר אילו ומוצין לה:
 כיון

עין משפט
 נר מצוה

א. מ"י פ"ו מהל' נחלות
 ה"ל יד' טושיע חו"מ פי'
 רפס סעי' ב':
 קענ ב' מ"י פ"ד מהל'
 עבדים הלכה ו':
 קעד ג' מ"י פ"ג מהל'
 גניבה הלכה י'
 סמנ עשין עא:
 קעה ד' מ"י שם הל' טו:
 קעו ו' מ"י שם הל' יד:
 קעז ו' מ"י פ"ד מהל'
 עבדים הלכה ז'
 סמנ עשין פה:
 קעה ד' מ"י פ"ג מהל'
 אשיות הלכה יא
 ופי' שם הלכה יא סמנ
 עשין מה טושיע א"ה ע"פ
 לו ספיק' ג':
 קעס ח ט י מ"י פ"ד
 מנחלות עבדים
 הלכה יא:

תורה אור השלם

1. אל תתגררו בם כי לא
 אתן לכם מארצם עד
 מדרך בך רגל כי ירשה
 לעשו נתינת את הדר
 דברים ב' ה
 שיערי:
 2. ויאמר יי' אלי אל
 תצר את מואב ואל
 תתגרר בם מלחמה כי לא
 אתן לך מואב ירשה כי
 לבני לזר נתינת את ער
 דברים ב' ה
 ירשה:
 3. וחשב עם קנחו משנת
 ומקורו לו עד שנת היכל
 ויהיה בסוף השמש
 במספר שנים בימי שקיור
 יהיה עמו: ויקרא כה
 ויהיה בסוף השמש
 עליו דמים לו שלם
 י'שם אם אין לו ונמכר
 בגנבתו: שמות כב
 5. אם רעה בשני אדניה
 אשר לו יעדה והפדה
 לעם בקרי ולא ימשל
 לקמיה בגנבו בה:
 שמות כא ח

מוסף רש"י

כי יירשה לעשו נתינת
 את הדר שיערי. עשר
 עממן נתינת לו שבעה
 לס וקני וקניו וקדמוני
 הן עמון ומואב ושערי
 אחת מהם לעשו והשנים
 לבני לזר נתינת את ער
 למאמר ושחק על מה שהיו
 אומרים על אשמו אחותו
 היא עשאו כנו (דברים
 ה. ער. שם מדינה
 שם ט. יתירה עליו
 אמה העבריה. שקונה
 עמה בכל אלה וסומיני
 נערוה, כדלפנין לעיל (ד.
 מוילא: חס' לעיל יד.).
 בגנבתו ולא בזמנו.
 ואין נמכרין אלס העידיהו
 שגנב ואין לו מה לשלם
 ונמכר דיו למכר כדכתיב
 ונמכר בגנבתו (מכות ב.).
 משום פגם משפחה.
 גנאי הוא להם (כתובות
 טד.). שיהו נשין כדכר
 (סנהדרין טה.).